

Správa o výsledku kontroly hospodárenia úradov samosprávnych krajov a kontroly opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov z kontroly vykonanej v roku 2006 v Banskobystrickom samosprávnom kraji

Úvodná časť správy

Kontrolná akcia bola vykonaná v súlade s plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2008.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť hospodárenie a dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri nakladaní s verejnými prostriedkami a majetkom samosprávnych krajov. V rámci kapitálových výdavkov preveriť obstaranie hmotného a nehmotného majetku a v rámci bežných výdavkov náklady na opravu a údržbu hmotného a nehmotného majetku.

Predmetom kontrolnej akcie bolo preveriť rozpočet vyššieho územného celku, záverečný účet vyššieho územného celku, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami, stav správy a ochrany majetku úradu vyššieho územného celku, úroveň vnútorného kontrolného systému a kontrola prijatých opatrení na odstránenie zistených nedostatkov z kontroly vykonanej v roku 2006.

Kontrola bola vykonaná v čase od 22.10.2008 do 28.11.2008 v Úrade Banskobystrického samosprávneho kraja (ďalej len „Úrad BBSK“), Námestie SNP č. 23, 974 01 Banská Bystrica, za obdobie roku 2007 a I. štvrtroku 2008.

Hlavná časť správy

Úrad BBSK je výkonným orgánom pre organizačné a administratívne veci Zastupiteľstva Banskobystrického samosprávneho kraja (ďalej len „Z BBSK“), predsedu a ďalších orgánov zriadených Z BBSK. Úrad BBSK riadil finančné toky rozpočtované na rok 2007, zabezpečoval riadenie rozpočtového procesu, platobný styk vlastného úradu, rozpočtových a príspevkových organizácií vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti.

Kontrolou bol zistený nasledovný stav:

Úrad BBSK k 31.12.2007 mal 182 zamestnancov a sídlil v budove na Námestí SNP č. 23 a jeho tri odbory v budove na ul. J. Kráľa č. 9 v Banskej Bystrici. Tieto budovy boli vo vlastníctve Banskobystrického samosprávneho kraja (ďalej len „BBSK“). Útvar hlavného kontrolóra (ďalej len „HKÚ“) bol umiestnený v budove Mestského úradu Banská Bystrica a doterajšie pracovisko

„UHK) bol umiestnený v budove mestského úradu Banská Bystrica a detasované pracovisko odboru sociálnych vecí a zdravotníctva bolo umiestnené v Rimavskej Sobote.

1. Rozpočet vyššieho územného celku, záverečný účet vyššieho územného celku

Rozpočet BBSK na rok 2007 bol vypracovaný v súlade so zákonmi č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“), č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 583/2004 Z. z.“) a ďalšími súvisiacimi predpismi.

Rozpočet BBSK na rok 2007 bol súčasťou viacročného rozpočtu na roky 2007 až 2009 a bol schválený ako vyrovnaný s príjmami a výdavkami vo výške 115 551 tis. € (3 481 100 tis. Sk). V rámci vnútorného členenia bol bežný rozpočet zostavený s prebytkom 3 885,7 tis. € (117 061 tis. Sk), kapitálový so schodkom 3 626,4 tis. € (109 249 tis. Sk) a finančné operácie so schodkom 259,3 tis. € (7 812 tis. Sk). Schodok kapitálového rozpočtu a finančných operácií bol krytý prebytkom bežného rozpočtu.

Rozpočtový proces v roku 2007 upravovali Pravidlá rozpočtového procesu BBSK (ďalej len „pravidlá RP BBSK“), v znení Dodatku č. 1 s účinnosťou od 25.10.2007. Týmto dodatkom Z BBSK doplnilo kompetencie predsedu, ktorý sa stal oprávneným schvaľovať použitie rozpočtovaných prostriedkov bez obmedzenia z bežných výdavkov a do 663,9 tis. € (20 mil. Sk) z kapitálových výdavkov.

V priebehu roka 2007 bolo schválených osem zmien rozpočtu v celkovej finančnej hodnote 22 343 tis. € (673 105 tis. Sk). Tri zmeny boli schválené Z BBSK a päť predsedom BBSK. Zmeny rozpočtu schválené predsedom sa týkali len účelovo určených finančných prostriedkov poskytnutých zo ŠR SR a predstavovali podiel 4,71 % na celkovej finančnej hodnote schválených zmien. Zmeny rozpočtu týkajúce sa Úradu BBSK boli zapracované v piatich zmenách rozpočtu BBSK.

Schválenou zmenou rozpočtu BBSK boli zvýšené bežné príjmy Úradu BBSK z dotácií z Európskeho sociálneho fondu a ŠR SR o sumu 11,4 tis. € (342 tis. Sk) a o túto sumu boli zvýšené aj bežné výdavky Úradu BBSK. Rozpočtovým opatrením boli upravené o predmetnú sumu iba bežné výdavky.

Tým, že Úrad BBSK svojím rozpočtovým opatrením nevykonal zmenu rozpočtu tak ako bola schválená, nepostupoval v súlade s ustanovením § 14 ods. 2 p. b) zákona č. 583/2004 Z. z.

Dodatkom č. 1/2006 k Organizačnému poriadku Úradu BBSK bol vedúci odboru financií a rozpočtu oprávnený od 01.06.2006 podpisovať rozpočtové opatrenia voči organizáciám v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK.

Z predložených rozpočtových opatrení za Úrad BBSK bolo zistené, že tieto opatrenia boli podpísané vedúcim odboru financií a rozpočtu. **Podpisovanie rozpočtových opatrení Úradu BBSK vedúcim odboru financií a rozpočtu nebolo v súlade s Článkom VIII. ods. 2 písm. e) pravidiel RP BBSK.**

Záverečný účet BBSK za rok 2007 bol zostavený v súlade s ustanovením § 16 zákona č. 583/2004 Z. z. Celoročné hospodárenie bolo Z BBSK schválené bez výhrad.

Výsledkom hospodárenia BBSK za rok 2007 bol schodok rozpočtu vo výške 3 346,7 tis. € (100 822 tis. Sk). Schodok bol krytý prebytkom finančných prostriedkov z finančných operácií. Zostatok príjmových operácií na základnom bežnom účte k 31.12.2007 dosiahol výšku 7 114,7 tis. € (214 228 tis. Sk).

€ (214 558 tis. Sk).

Podľa správy nezávislého audítora zo dňa 25.01.2008 účtovná závierka poskytovala pravdivý a objektívny pohľad na finančnú situáciu BBSK, na výsledky jeho hospodárenia a peňažné toky k 31.12.2007.

2. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami

Verejné obstarávanie.

Verejné obstarávanie v podmienkach Úradu BBSK koordinoval a zabezpečoval odbor správy majetku – oddelenie verejného obstarávania. Úrad BBSK pre túto oblasť vydal Smernicu č. 2/2006 BBSK: „Zásady postupu pri obstarávaní zákaziek na dodanie tovarov, zákaziek na uskutočňovanie stavebných prác a zákaziek na poskytnutie služieb“, (ďalej len „Smernica č. 2/2006“).

Prehľad verejného obstarávania BBSK a Úradu BBSK podľa druhu výdavkov v roku 2007 je uvedený v nasledovnej tabuľke.

Výdavky	BBSK			Z toho Úrad BBSK		
	Počet VO	Hodnota		Počet VO	Hodnota	
		EUR	Sk		EUR	Sk
Kapitálové	69	3 227	97 219	8	343	1
Bežné	42	1 401	42 220	21	1 276	3
Spolu:	111	4 628	139 439	29	1 619	4

(v tis.)

VO – verejné obstarávanie

Smernica č. 2/2006 v časti zadávania zákaziek s nízkou hodnotou pre uskutočňovanie stavebných prác bola vypracovaná nad rámec zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov, keď stanovila postup ako pri zadávaní podprahových zákaziek. Okrem povinnosti uzatvorenia zmlúv nebol z formulácie tohto postupu zrejмый rozsah použitia podprahovej zákazky.

Úrad BBSK vykonal verejné obstarávanie zákazky s nízkou hodnotou na uskutočnenie stavebných prác, ktorej predpokladaná hodnota bola 119,5 tis. € (3 600 tis. Sk). Výzvu na predkladanie ponúk odoslal trom vybratým záujemcom a s úspešným uchádzačom uzatvoril zmluvu o dielo.

Tým, že Úrad BBSK pri zadávaní tejto zákazky s nízkou hodnotou nevykonal obstarávanie postupom ako pri zadávaní podprahovej zákazky nepostupoval v súlade s Článkom 3, ods. 3.2.1. písm. c) Smernice č. 2/2006.

Kapitálové výdavky.

Kapitálové výdavky Úradu BBSK boli na rok 2007 rozpočtované v hodnote 1 100,4 tis. € (33 152 tis. Sk). Úpravami rozpočtu boli zvýšené o 556,6 tis. € (16 767 tis. Sk) na konečnú rozpočtovanú hodnotu 1 657 tis. € (49 919 tis. Sk). Kapitálové výdavky Úradu BBSK boli skutočne vynaložené v hodnote 1 471 tis. € (44 313 tis. Sk), čo predstavuje čerpanie 88,77 %.

Na základe rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici Úrad BBSK uhradil dňa 06.07.2007 záväzok voči obchodnej spoločnosti v celkovej hodnote 573,3 tis. € (17 270 tis. Sk). Uvedený záväzok vznikol z dlžnej zmluvy uzatvorenej s touto obchodnou spoločnosťou

Uvedený zavazok vyplýval z kupnej zmluvy uzatvorenej s touto obecnou spoločnosťou. Predmetom zmluvy bola kúpa nehnuteľného majetku (pozemky a budovy), ktorý bol súčasťou schváleného projektu s názvom „Podpora výskumno-vývojového potenciálu vybudovaním výskumno-vývojového centra pre strojársky a drevospracujúci priemysel v BBSK“ financovaného z ERDF a ŠR SR v rámci Sektorového operačného programu Priemysel a služby.

V čase vykonania úhrady neboli v rozpočte Úradu BBSK na rok 2007 vyčlenené rozpočtové prostriedky na tento účel a nebola vytvorená rezerva na havarijné stavy alebo na iné nepredvídané udalosti. Zmena rozpočtu v tejto veci bola dodatočne schválená Z BBSK.

Tým, že Úrad BBSK použil rozpočtové prostriedky na účel, ktorý nebol v čase použitia v rozpočte schválený, nepostupoval v súlade s ustanovením § 13 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z. z.

Bežné výdavky.

Bežné výdavky Úradu BBSK na opravu a údržbu hmotného a nehmotného majetku boli na rok 2007 rozpočtované v hodnote 440,3 tis. € (13 264 tis. Sk). Úpravami rozpočtu boli zvýšené o 51,6 tis. € (1 554 tis. Sk) na konečnú rozpočtovanú hodnotu 491,9 tis. € (14 818 tis. Sk). Skutočne boli vynaložené v hodnote 469,7 tis. € (14 149 tis. Sk), čo predstavuje čerpanie 95,49 %. V rámci týchto výdavkov boli najvyššie vynaložené výdavky na údržbu výpočtovej techniky, ktoré tvorili až 84 % z celkových výdavkov na opravy a údržbu.

Výdavky Úradu BBSK, uhradené na základe dodávateľských faktúr za pravidelné skúšky elektrickej požiarnej signalizácie boli triedené na rôznych položkách a podpoložkách rozpočtovej klasifikácie bežných výdavkov.

Tým, že Úrad BBSK netriedil rovnaký druh výdavkov na jednej príslušnej rozpočtovej položke, nepostupoval podľa ustanovenia § 1 ods. 3 opatrenia č. MF/010175/2004-42, čo nebolo v súlade s ustanovením § 4 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z.

3. Stav správy a ochrany majetku vyššieho územného celku

Správnosť a úplnosť evidencie majetku.

Evidencia dlhodobého hmotného majetku (ďalej len „DHM“) a dlhodobého nehmotného majetku (ďalej len „DNM“) Úradu BBSK sa viedla na kartách DHM a DNM na odbore správy majetku. Karty DHM a DNM boli vedené elektronicky v ekonomickom informačnom systéme SPIN a zakladali sa na základe zápisov o zaradení majetku. O drobnom hmotnom majetku, o drobnom nehmotnom majetku a cudzom majetku bola vedená osobitná evidencia v ekonomickom informačnom systéme SPIN a Úrad BBSK ho účtoval na podsúvahových účtoch.

K výraznému nárastu majetku Úradu BBSK došlo v prvom štvrtroku 2008. Najvyšší prírastok majetku bol v kategórii budovy, haly a stavby a to až o 145 mil. € (4 368 mil. Sk). Nárast majetku Úradu BBSK bol spôsobený predovšetkým zrušením Banskobystrickej regionálnej správy ciest, Banská Bystrica. Táto príspevková organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK bola zrušená k 31.12.2007 a jej majetok bol k 01.01.2008 zaradený do majetku Úradu BBSK.

Kontrolou stavu majetku uvedeného v hlavnej knihe s údajmi v účtovnej závierke Úradu BBSK k 31.12.2007 nebol zistený nesúlad medzi skutočným a evidovaným stavom.

Nakladanie s majetkom.

Nakladanie s majetkom a majetkovými právami Úradu BBSK v roku 2007 upravoval zákon č. 446/2001 Z. z. o majetku vyšších územných celkov znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 446/2001 Z. z.“), súvisiace právne predpisy a Zásady hospodárenia s majetkom Banskobystrického regionálneho úradu (ďalej len „Zásady hospodárenia BBSK“). Zásady hospodárenia BBSK boli

samosprávneno kraja (ďalej len „Zasady nospodarenia BBSK“). Zasady nospodarenia BBSK boli spracované v súlade so zákonom č. 446/2001 Z. z.

V roku 2007 zabezpečoval Úrad BBSK ochranu svojho majetku prostredníctvom uzatvorených poisťných zmlúv. Ochranu svojich budov vykonával prostredníctvom strážnej služby, kamerového systému a elektronického poplašného systému prepojeného na pult centrálnej ochrany Policajného zboru SR. Dostatočná pozornosť bola venovaná ochrane informačných systémov.

V júli 2007 BBSK ako predávajúci uzatvoril podľa zákona č. 40/1964 Zb. občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) kúpnu zmluvu, ktorej predmetom bol predaj nehnuteľného prebytočného majetku. Kúpnu cenu stanovenú dohodou sa kupujúci zaviazal uhradiť do 60 dní od jej podpísania. Kupujúci dohodnutú cenu v stanovenom termíne neuhradil, pričom Úrad BBSK nevyužil právo odstúpiť od kúpnej zmluvy. Dva mesiace po dohodnutej lehote úhrady vyzval kupujúceho na uhradenie kúpnej ceny, ktorý ju uhradil v januári 2008. Do termínu ukončenia výkonu kontroly Úrad BBSK nepožadoval zaplatiť úroky z omeškania, čím si neuplatnil včas svoje právo, ktoré mal ako veriteľ pri omeškaní s plnením peňažného dlhu.

Tým, že Úrad BBSK nepožadoval zaplataenie úrokov z omeškania z neuhradenej kúpnej ceny podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a neuplatnil si toto svoje právo včas, nepostupoval v súlade s ustanovením § 7 ods. 2 písm. b) zákona č. 446/2001 Z. z.

V kontrolovanom období Úrad BBSK znížil celkové pohľadávky o 2 092,9 tis. € (63 051 tis. Sk), z hodnoty 2 286,4 tis. € (68 881 tis. Sk) na 193,5 tis. € (5 830 tis. Sk). Znižovanie stavu pohľadávok bolo vykonávané predovšetkým mimosúdnou cestou, najmä urgovaním ich platenia. Nehradené pohľadávky po lehote splatnosti Úrad BBSK vymáhal právnou cestou.

Inventarizácia.

Pri porovnávaní inventúrneho stavu s účtovným stavom k 31.12.2007 neboli zistené prebytky majetku. Inventarizáciou boli zistené manká a škody v hodnote 1,7 tis. € (51 tis. Sk) pozostávajúce z odcudzeného DHM evidovaného u správcu Všeobecná nemocnica s poliklinikou Lučenec, n. o. v hodnote 1,4 tis. € (43 tis. Sk) a z drobného hmotného majetku evidovaného v rámci odboru sociálnych vecí a zdravotníctva v hodnote 265,55 € (8 tis. Sk). Zistené rozdiely bolo uložené prerokovať škodovou komisiou Úradu BBSK v zmysle platných interných predpisov.

Inventúrne súpisy neobsahovali všetky predpísané náležitosti: sídlo účtovnej jednotky, deň začatia inventúry a deň skončenia inventúry, meno, priezvisko a podpisový záznam hmotne zodpovednej osoby za príslušný druh majetku; meno a priezvisko osôb zodpovedných za zistenie skutočného stavu.

Tým, že uvedené inventúrne súpisy neobsahovali všetky stanovené údaje, Úrad BBSK pri inventarizácii nepostupoval v súlade s ustanovením § 30 ods. 2 písm. a), b), e) a i) zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.

4. Úroveň vnútorného kontrolného systému

V priebehu roku 2007 neboli v Úrade BBSK vykonané žiadne kontroly vonkajšími kontrolnými orgánmi.

Vnútorný kontrolný systém Úradu BBSK zahŕňoval kontrolnú činnosť zodpovedných zamestnancov Úradu BBSK a zamestnancov ÚHK.

Úrad BBSK vykonával predbežnú finančnú kontrolu formou kontrolných listov. Potvrdzovania boli vykonávané príslušnými poverenými vedúcimi zamestnancami alebo zamestnancom zodpovedným za rozpočet, verejné obstarávanie a správu majetku.

ÚHK vykonával kontrolnú činnosť podľa Z BBSK schváleného plánu činnosti na rok 2007. Útvar bol k 31.12.2007 personálne obsadený: hlavným kontrolórom, desiatimi kontrolórmami a jednou administratívnou pracovníčkou.

administratívnu pracovníckou.

V roku 2007 vykonal ÚHK na Úrade BBSK 18 kontrol. Vykonané kontroly boli prevažne následné finančné kontroly zamerané na kontrolu plnenia prijatých opatrení a kontrolu plnenia prijatých uznesení Z BBSK. V roku 2007 vypracoval ÚHK odborné stanoviská k návrhu záverečného účtu za rok 2006 a k rozpočtu BBSK na roky 2008 – 2010.

Správy o činnosti ÚHK za I. polrok a za II. polrok 2007 boli predložené na zasadnutie Z BBSK, ktoré ich vzalo na vedomie.

Celkový vnútorný kontrolný systém Úradu BBSK bol hodnotený ako primeraný.

5. Kontrola prijatých opatrení na odstránenie zistených nedostatkov z kontroly vykonanej v roku 2006

Na základe prerokovania výsledkov kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom samosprávnych krajov vykonanej v roku 2006 BBSK prijal šesť opatrení na odstránenie zistených nedostatkov. Správu o plnení opatrení BBSK predložil listom dňa 03.11.2006.

Kontrolou bolo preverované plnenie všetkých šesť opatrení a bolo zistené, že päť opatrení sa plní alebo bolo splnených a **jedno opatrenie sa neplní** (inventúrne súpisy pri inventarizácii v roku 2007 neobsahovali všetky údaje, ktoré stanovuje § 30 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve).

Záverečná časť správy

Kontrola poukázala na problémy a nedostatky, ktoré sa vyskytli v oblasti hospodárenia Úradu BBSK v kontrolovanom období.

Jednalo sa hlavne o nasledovné zistenia:

- rozpočtové opatrenie nebolo vykonané v súlade so schválenou zmenou rozpočtu a podpisovanie opatrení za Úrad BBSK nebolo v súlade s internou smernicou,
- rozpočtové prostriedky boli použité na účel, ktorý nebol v tom čase v rozpočte schválený,
- verejné obstarávanie zákazky s nízkou hodnotou nebolo vykonané v súlade s internou smernicou,
- nesprávne boli zatriedňované rovnaké druhy bežných výdavkov,
- neboli včas uplatňované úroky z omeškania z neuhradenej kúpnej ceny,
- pri inventarizácii bolo zistené nedodržanie ustanovení § 30 zákona o účtovníctve.

Úrad BBSK k zisteniam uvedeným v protokole o výsledku kontroly nepodal námietky proti preukázateľnosti, pravdivosti a úplnosti kontrolných zistení.

Výsledok kontroly bol prerokovaný s predsedom BBSK za účasti podpredsedu NKÚ SR a riaditeľa expozitúry. Kontrolovaný subjekt prijal sedem opatrení na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov, plnenie ktorých bude NKÚ SR priebežne kontrolovať.